

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Порядку надання психіатричної допомоги мобільною
мультидисциплінарною командою»

I. Визначення проблеми

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку надання психіатричної допомоги мобільною мультидисциплінарною командою» (далі – проєкт акта) розроблено з метою удосконалення доступності надання психіатричної допомоги та забезпечення потреб населення в отриманні медичних послуг, впровадження чіткого механізму надання психіатричної допомоги особам із психічними розладами за місцем їх перебування.

Наразі існує низка проблем в системі надання психіатричної допомоги, серед яких надмірна зосередженість психіатричної допомоги у спеціалізованих закладах з надання психіатричної допомоги та психоневрологічних інтернатах, недостатній розвиток кризової психологічної допомоги та програм раннього втручання на рівні територіальних громад, обмежена участь і залучення осіб з психічними розладами та порушеннями інтелектуального розвитку та членів їх сімей до планування допомоги у відновленні таких осіб та інші.

Важливим кроком для вирішення цих проблем є забезпечення доступності психіатричної допомоги шляхом децентралізації та розвитку позастаціонарних форм надання допомоги.

Прийняття даного проєкту акта сприятиме поліпшенню доступності, підвищенню ефективності діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів, шляхом визначення чіткого алгоритму забезпечення надання психіатричної допомоги мобільною мультидисциплінарною командою.

Проєкт акта унормує організацію діяльності мультидисциплінарної команди, визначить її склад, головні завдання та правила надання психіатричної допомоги мультидисциплінарною командою.

Важливою метою прийняття проєкту акта є розвиток позастаціонарних форм надання психіатричної допомоги, що в свою чергу зменшить рівень стигматизації осіб з психічними розладами.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки чинним законодавством порушені питання не врегульовані.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

поліпшення доступності комплексної психіатричної допомоги населенню із забезпечення міжгалузевої співпраці при надання психіатричної допомоги з метою підвищення ефективності надання психіатричної допомоги на засадах доказової медицини та галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;

унормування складу мультидисциплінарних команд, послуг, які вони надають, основних завдань та принципів діяльності.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Відсутність нормативно-правового акта, яким врегульовано завдання, принципи та організацію надання психіатричної допомоги мобільною мультидисциплінарною командою. Не забезпечує досягнення цілей, передбачених Концепцією розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінетом Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1018-р, в частині поліпшення доступності психіатричної допомоги населенню за рахунок децентралізації та розвитку позастаціонарних форм надання спеціалізованої допомоги, створення системи кризового консультування; поліпшення надання допомоги щодо психічного здоров'я на рівні первинної медичної допомоги; реорганізації процесу надання допомоги в закладах охорони здоров'я на рівні вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги; впровадження чіткого механізму перенаправлення між наявними службами, розвитку мультидисциплінарних команд та

	міжгалузевої співпраці.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Така альтернатива передбачає: затвердження Порядку надання психіатричної допомоги мультидисциплінарною командою, який визначатиме організацію надання психіатричної допомоги та основні засади діяльності мультидисциплінарних команд, їх склад та основні завдання. Така альтернатива сприятиме: поліпшенню доступності населення до надання послуг з психіатричної допомоги; завдяки розвитку мультидисциплінарних команд розшириться міжгалузева співпраця в системі надання психіатричної допомоги; підвищенню ефективності діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів; розвитку позастаціонарних форм надання спеціалізованої допомоги; створенню системи кризового консультування.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Вигоди відсутні.	У разі залишення ситуації без змін діяльність мультидисциплінарних команд залишиться не врегульованою.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Прийняття проєкту акта забезпечить розвиток позастаціонарних форм надання психіатричної допомоги, що в свою чергу сприятиме зменшенню кількості днів стаціонарного перебування пацієнтів та попередженню	Витрати відсутні.

	загострень психічного стану.	
--	------------------------------	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Громадяни не матимуть можливості отримати якісну діагностику, лікування та профілактику психічних розладів за місцем проживання.	Відсутні.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Психіатрична допомога буде доступнішою до громадян, зокрема допомога щодо запобігання рецидивам та уникнення довготривалих госпіталізацій. Також зросте ефективність реабілітаційної допомоги з метою соціальної реінтеграції за рахунок залучення до відновлення пацієнтів членів їх сімей. Надання психіатричної допомоги за місцем проживання сприятиме зменшенню стигматизації осіб, які страждають на психічні розлади.	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання,	-	95	-	-	95

одиниць, станом на 01.01.2021					
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Заклади охорони здоров'я, які отримають оплату послуг за програмою державних гарантій відповідно до пакету «психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами» зможуть розширити кількість медичних послуг для населення. Разом з тим така альтернатива сприятиме доступності надання психіатричної допомоги пацієнтам.	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Відсутність	1	Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей, адже

регулювання.		не вирішують проблеми, зазначеної в розділі I Аналізу.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	4	Така альтернатива забезпечить регулювання та дозволить досягти цілей зазначених у розділі II Аналізу.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Для держави: Відсутні Для громадян: Відсутні Для суб'єктів господарювання: Відсутні	Для держави: відсутні. Для громадян: відсутність можливості отримати якісну психіатричну допомогу за місцем проживання. Для суб'єктів господарювання: відсутність унормування надання психіатричної допомоги пацієнтам за місцем їх проживання мобільними мультидисциплінарними командами.	Ця альтернатива не створює умов для досягнення поставлених цілей.
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Для держави: розвиток позастаціонарних форм надання психіатричної допомоги та зменшення витрат на	Для держави: Відсутні. Для громадян: Відсутні. Для суб'єктів	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки сприятиме унормуванню

	стаціонарне лікування пацієнтів. Для громадян: Забезпечить поліпшення доступності психіатричної допомоги, зросте ефективність реабілітації, сприятиме зменшенню кількості госпіталізацій та стигматизації пацієнтів. Для суб'єктів господарювання: сприятиме розширенню кількості медичних послуг, розвитку мультидисциплінарних команд та міжгалузевої співпраці. Розвантаження стаціонарів закладів з надання психіатричної допомоги та зменшення видатків на утримання пацієнтів у стаціонарі. Прийняття проекту акта забезпечить стимули для розвитку мережі закладів охорони здоров'я щодо надання послуг з охорони та збереження психічного здоров'я.	господарювання: Відсутні	порядку надання психіатричної допомоги мобільними мультидисциплінарними командами.
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Відсутність регулювання.	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Залишаються проблеми, зазначені в Розділі 1 Аналізу.	Відсутні
Альтернатива 2. Прийняття проєкту акта	Враховуючи те, що: Альтернатива 1 має рейтинг 1 в першій таблиці цього розділу; Альтернатива 1 не має переваг; Альтернатива 2 дозволяє досягти поставлені цілі; Цілком обґрунтованим і очевидним є вибір Альтернативи 2.	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Таке нормативно-правове врегулювання дозволить забезпечити готовність закладів до надання психіатричної допомоги мобільною мультидисциплінарною командою.

При цьому, розв'язання визначених в розділі I цього Аналізу регуляторного впливу проблем забезпечать такі заходи:

1. Організаційні заходи для впровадження регулювання:

для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування суб'єктів господарської діяльності щодо вимог регуляторного акта шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та розміщення на офіційному сайті МОЗ <https://moz.gov.ua>.

2. Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарської діяльності:

ознайомитися зі змістом регуляторного акта (пошук та опрацювання регуляторного акта в мережі Інтернет);

організувати роботу мобільних мультидисциплінарних команд відповідно до вимог регуляторного акта.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністративне регулювання органами виконавчої влади чи органами місцевого самоврядування.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер. Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проєкт регуляторного акта.

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності запровадження регуляторного акта є кількість закладів охорони здоров'я, які задіяні в наданні психіатричної допомоги мобільною мультидисциплінарною командою, кількість укладених договорів з Національною службою охорони здоров'я України за пакетом «Психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами» та кількістю отриманих закладами коштів відповідно до укладених договорів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники Національної служби здоров'я України, шляхом аналізу кількості закладів, які уклали договір за програмою державних гарантій відповідно до пакету «психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами».

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності. За результатами

вказаного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

З огляду на те, що відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися за допомогою статистичних даних цільові групи осіб для проведення відстеження не залучатимуться.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснювати Міністерство охорони здоров'я України та Національна служба здоров'я України протягом усього терміну його дії.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«___» _____ 2021 року